

4 Skördar

I kapitel 4 redovisas hektar- och totalskördar samt normskördar för olika jordbruksgrödor för de företag som är med i Lantbruksregistret. Skördar inom trädgårdsodlingen redovisas i kapitel 5.

Sammanfattning

Allmänt

Det regniga vädret under 2012 års sensommar och höst omöjliggjorde den planerade höstsådden i stora delar av landet. En del arealer höstsåddes under ogynnsamma förhållanden vilket påverkade grödornas fortsatta utveckling och övervintring. En snöfattig och mycket kall period under den senare delen av vintern bidrog också till utvintringsskador. Våren var kylig och grödorna fick på många håll en sen start. Sommaren blev varm och torr. I de östra delarna av landet drabbades grödorna av torkskador. Hösten erbjöd många dagar med sol och värme och merparten av grödorna kunde tröskas med låga vattenhalter. Av spannmålsarealen blev endast runt 0,3 % obärgad vilket är den lägsta andelen obärgad arealen sedan år 2002. Lantbrukarna brukar kommentera omständigheter som påverkat skörderesultatet. Skador av vildsvin, hjortdjur, tranor och gäss förekommer ofta som en förklaring till låga skördenivåer.

Hektarskördar

Hektarskördarna påverkas av andelen obärgad areal på så vis att det blir lägre hektarskörd ju större den obärgade arealen är.

Spannmål (tabell 4.1)

Den regniga hösten 2012 missgynnade de höstsådda grödorna som ofta var i alltför dåligt skick för att stå emot den efterföljande vår- och sommartorkan. Många lantbrukare valde att köra upp höstsådden och så om arealerna med vårsådda grödor. Stockholms, Uppsala, Södermanlands och Västmanlands län är exempel på län med mycket låga avkastningsnivåer av höstsådda spannmålsgrödor under 2013.

På riksnivå beräknas hektarskörden av *höstvet* till 6 310 kilo per hektar, vilket är i nivå med genomsnittet för de föregående fem åren, men 7 % lägre än rekordavkastningen från 2012.

När det gäller *höstråg* uppgick 2013 års hektarskörd till 5 680 kg per hektar, vilket är 11 % under rekordnivån från 2012 och nära femårsgenomsnittet.

Även för *höstkorn* och *rågvet* gav lägre avkastning jämfört med fjolåret. På riksnivå var 2013 års hektarskördar av dessa grödor 13 respektive 18 % under 2012 års nivå och de ligger nära femårsgenomsnittet.

De vårsådda spannmålsgrödorna har överlag gett höga hektarskördar. För *vårkorn* är hektarskörden på riksnivå 4 980 kilo per hektar, vilket är den högsta som redovisats någonsin. Jämfört med förra årets hektarskörd är det för riket totalt en ökning med 9 % och jämfört med femårsgenomsnittet en ökning med 15 %. Hektarskörden av *havre* är för landet som helhet 14 % högre än förra årets nivå och 15 % högre än femårsgenomsnittet. Hektarskörden av *blandsäd* är hela 26 % högre än fjolårsresultatet och 20 % högre än femårsgenomsnittet.

Majs, ärter och åkerbönor (tabell 4.3)

Kärnskörd av *majs* har nu ingått i skördestatistiken i sju år. Den totala arealen uppgick under 2013 till 15 890 hektar. Merparten av arealen skördas som grönfoder, men omkring 1 300 hektar tröskades under 2013. Kärnmajs odlas framförallt i Skåne och där blev 2013 års avkastning av tröskad majs cirka 5 800 kilo per hektar.

Skördeavkastningen av *ärter* beräknas på riksnivå vara 3 340 kilo per hektar. Det är 22 % högre än förra årets hektarskörd och 23 % högre än femårsgenomsnittet och den högsta hektarskörden sedan år 2004. Odlings-

arealen av ärter minskade med 5 % jämfört med 2012 och med 22 % jämfört med femårsgenomsnittet. De högsta skördenivåerna per hektar av ärter kunde bärgas i Östergötlands och Gotlands län. Störst areal ärter fanns under 2013 i Uppsala län.

För landet som helhet uppgick hektarskörden av *åkerbönor* till 3 510 kilo per hektar, vilket är i nivå med tidigare rekordavkastningar år 2009, 2011 och 2012. Arealen av åkerbönor var i samma storleksordning som år 2012.

Ärter och åkerbönor är de två vanligaste grödorna som ingår i begreppet trindsäd. Med trindsäd menas baljväxter som odlas för frönas skull till mogen skörd.

Oljeväxter (tabell 4.4)

Liksom övriga höstsådda grödor har även höstrapsen drabbats av utvintringsskador på många håll i landet. Hektaravkastningen av *höstraps* blev på riksnivå 4 % lägre än genomsnittet för de föregående fem åren och 13 % lägre än förra årets rekordavkastning. På riksnivå beräknas hektarskörden av höstraps till 3 230 kg per hektar. Skördeuppgifterna för *höstrybs* kan inte redovisas eftersom det är ett för litet antalet lantbruksföretag som lämnat information om den grödan.

När det gäller *vårraps* och *vårrybs* har många lantbrukare i Mälardalen och norrut rapporterat om skador av kålmal. Jämfört med föregående år blev hektarskördarna av vårraps 22 % lägre i Stockholms län, 20 % lägre i Uppsala län och 14 % lägre i Södermanlands län. Även jämfört med femårs-genomsnittet var skördenivåerna av vårraps avsevärt lägre i dessa län. För landet som helhet blev hektarskörden av vårraps 4 % lägre än fjolårsresultatet men kom upp i nivå med genomsnittet för de fem senaste åren. På riksnivå beräknas hektarskörden av vårraps och vårrybs till 1 890 respektive 1 370 kg per hektar.

Avkastningen per hektar av *oljelin* var 41 % högre än förra året och 30 % högre än femårsgenomsnittet. På riksnivå beräknas hektarskörden av *oljelin* till 1 990 kg per hektar.

Slåttervall (tabell 4.5)

Hektarskörden för första skörd av *slåttervall* skattas till 3 120 kg per hektar, återväxten till 1 840 kg och den totala inbärgade vallskörden till 4 960 kg per hektar. Hektarskörden för återväxten har beräknats för den totala slåttervallarealen, dvs. hela arealen och inte enbart den där återväxten tillvaratagits. Det innebär att avkastningsnivån per hektar blir lägre än om beräkningen skett för enbart tillvaratagen återväxtareal. Rena betesvallar samt återväxt som tillvaratagits som bete ingår inte i undersökningen.

Potatis och sockerbetor (tabell 4.6)

Hektarskörden av *matpotatis* var för riket 30 980 kg per hektar. Den högsta hektarskörden redovisades under 2013 för Hallands län, 35 940 kg per hektar.

I Skåne län, som har en omfattande odling av *färskpotatis* och därmed lägre hektarskördenivå, uppgick hektarskörden till 31 960 kg per hektar. Hektarskörden för *färskpotatis* beräknas även separat. På riksnivå uppgick den till 20 060 kg per hektar. Av landets *matpotatisareal* var 19 % *färskpotatisodlingar*. Mellan 2006 och 2011 uppgick *matpotatisarealen* till omkring 20 000 hektar årligen. Under 2012 och 2013 uppvisar arealen en större minskning med 11 % på två år.

Potatis för stärkelse odlas främst i Skåne, Blekinge och Kalmar län. Hektarskörden för riket uppgick till 41 930 kg per hektar.

Stärkelsehalten för *potatis levererad* som *potatis för stärkelse* framgår av **tabell 4.7**. År 2013 låg medelstärkelsehalten på 20,1 % enligt uppgifter från Lyckeby Stärkelsen. Det är 0,2 procentenheter lägre halt än vad som redovisades föregående år.

Enligt uppgifter från Nordic Sugar var 2013 års avkastning för *sockerbetor* 64 200 kg per hektar för riket, vilket är 8 % högre än föregående års rekordhöga avkastningsnivå.

Sockerhalten för *sockerbetor* som redovisas i **tabell 4.7** uppgick till 17,6 % vilket är 0,5 procentenheter högre än föregående år.

Normskördar (tabell 4.8)

SCB beräknar årligen normskördar. Med normskörd menas den skörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser.

Totalskördar

Totalskördarna är beroende av skörden per hektar och av odlingens omfattning.

Spannmål, vete och råg (tabell 4.2)

Totalskörden av spannmål (inklusive majs) har beräknats till 4 993 600 ton och är därmed i nivå med fjolårsresultatet. En faktor som verkade sänkande på totalskörden av spannmål var att många lantbrukare inte kunde genomföra en normal höstsådd 2012 på grund av för mycket regn. En följd blev att det under år 2013 blev mindre arealer med höstvetete den spannmålsgröda som vanligen ger högst skörd per hektar.

Totalskörden av *höstvetete* beräknas till 1 319 000 ton, vilket är den minsta höstveteskorörden sedan år 1999, 32 % lägre än 2012 och 33 % lägre än femårsgenomsnittet. Höstveteskorörden motsvarar 26 % av den totala spannmålskorörden. I den redovisade skörden ingår en stor andel högavkastande fodervete men även mer lågavkastande vetearter såsom dinkel, lantvetesorter etc.

Totalskörden av *vårvete* på 549 600 ton är den största som redovisats någonsin.

I **figur 4A** redovisas hur totalskördarna av några olika spannmålsgrödor har varierat under åren 1990–2013. De låga totalskördarna under åren 1992 och 2006 var främst en följd av extremt torrt sommarväder. Under 2006 var en annan bidragande orsak minskad spannmålsodling.

Korn, havre, rågvete och blandsäd (tabell 4.2)

Totalskörden av vårkorn på 1 862 000 ton är den största sedan år 1997. Vårkornskörden motsvarar 37 % av den totala spannmålskorörden. Senast då vårkornskörden var större än höstveteskorörden var år 1999. Även detta år minskade de höstsådda grödorna arealmässigt på grund av en regnig höst som försvårade höstsådden.

Den totala havreskorörden uppgick till 851 500 ton, en ökning med 16 % jämfört

med föregående år och en ökning med 20 % jämfört med femårsgenomsnittet.

Totalskörden av blandsäd har beräknats till 71 300 ton. Även blandsäd är en gröda som ofta har fått ersätta de höstsådda grödorna. Totalskörden ökade med 34 % jämfört med 2012 och med 12 % jämfört med femårsgenomsnittet. De redovisade skördeuppgifterna för blandsäd innefattar stråsädesblandningar och stråsäd/baljväxtblandningar. Arealer som skördats som grönfoder har räknats bort.

Majs, arter och åkerbönor (tabell 4.3)

Majs odlas framförallt i Skåne. Den totala skörden av tröskad majs har beräknats till 7 400 ton. Den totala skörden av *arter* uppgick till 40 800 ton och den totala skörden av *åkerbönor* till 61 300 ton.

Oljevaxter (tabell 4.4)

Totalskörden av *raps* och *rybs* har beräknats till 331 500 ton, vilket är 3 % mer än förra årets resultat, 18 % mer än femårsgenomsnittet och den högsta totalskörden på 23 år. Den höga raps- och rybskorörden är främst en följd av ökade odlingsarealer av höstraps och vårraps. I **figur 4B** redovisas hur totalskördarna av de olika oljeväxtgrödorna har varierat under åren 1990–2013. Statistiken för åren 1993–1994 är osäker eftersom det är oklart om den är heltäckande. Oljelin har ingått i skördestatistiken sedan år 1996. År 2004 var det mycket höga skördar per hektar av raps och rybs.

Den totala skörden av *oljelin* har beräknats till 9 600 ton. Odlingsarealen har pendlat upp och ner under 2000-talet. Under år 2013 var oljelinarealen 45 % lägre än fjolårets areal.

Grönfoder

Skörd av ettåriga grönfoderväxter ingick för första gången i skördestatistiken 2011. De grödor och grödgrupper som redovisas är stråsäd (exklusive majs) till grönfoder, majs till grönfoder och andra grödor än stråsädesgrödor skördade som grönfoder. Omräknat till ts-skörd motsvarar den totala skörden av ettåriga grönfoderväxter 2013 uppemot 9 % av den totala grovfodersskörden av slättervall och ettåriga grönfoderväxter.

Slåttervall (tabell 4.5)

Den totala bärgade skörden av *slåttervall* skattas till 4 532 500 ton. Första skörden skattas till 2 847 500 ton och återväxten till 1 685 000 ton. Skördenivån totalt blev 4,6 % lägre än föregående års totala bärgade skörd. Det är den inbärgade skörden av slåttervall som beräknats. Rena betesvallar samt återväxt som tillvaratagits genom bete ingår inte i undersökningen.

Potatis och sockerbetor (tabell 4.6)

Totalskörden av *matpotatis* har beräknats till 551 700 ton, vilket är i nivå med 2012 års skörd. Till matpotatis räknas förutom färskpotatis och höst- och vinterpotatis för direkt konsumtion även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m.m. samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatis-sorter. Skörd från husbehovsodlingar, kolonilotter etc. ingår inte i denna statistik.

Fyra län dominerar matpotatisodlingen: Skåne, Västra Götalands, Hallands och Östergötlands län. Tillsammans står de för 76 % av rikets totala matpotatis-skörd. Ändrad insamlingsmetod under 1999 gör det svårt att jämföra resultaten fr.o.m. 1999 med tidigare års resultat.

Totalskörden för *potatis för stärkelse* har beräknats till 254 400 ton, vilket är i nivå med 2012 års skörd. I totalskörden ingår även potatis för stärkelse som ska bli utsäde.

Enligt Nordic Sugar blev 2013 års total-skörd av *sockerbetor* 2 326 200 ton. Det är i nivå med föregående år. Odlingsarealen minskade med 7 % jämfört med föregående års resultat.

Om statistiken

Hektar- och totalskördar

Skördestatistik

Sedan lång tid tillbaka har uppgifter om skördar inom jordbruket redovisats varje år i Sverige. Skördeuppskattningar enligt den s.k. objektiva metoden infördes i början av 1960-talet, genomfördes av SCB och utformades främst för skördeskadeskyddets behov av statistik som beräkningsunderlag. Därigenom uppfylldes i huvudsak även andra behov av

skördestatistik. Det statliga skördeskadeskyddet upphörde efter 1987 års skörd då ansvaret övertogs av Lantbrukarnas riksförbund (LRF). När även detta skydd avvecklades 1995 åtog sig staten att ha ett övergripande ansvar för skördeskador av naturkatastrofkaraktär.

Under andra hälften av 1990-talet förändrades undersökningsmetoderna och den s.k. objektiva metoden med provtagningar i fält används inte längre. För *spannmål, trindsäd och oljeväxter* baseras skördestatistiken fr.o.m. 1998 på intervjuundersökningar med ett urval av jordbrukare. Fr.o.m. 2005 kan jordbrukarna även välja att skicka in uppgifterna via internet.

Fr.o.m. 1995 ingår även *oljeväxterna* i intervjuundersökningen om skördens storlek. Tidigare erhöles uppgifterna från Jordbruksverkets Oljeväxtkontor.

För *sockerbetor* erhålls uppgifter från Nordic Sugar. Framtagning av skördestatistik för *potatis* med hjälp av provgrävningar ersattes 1999 med en postenkätundersökning. Även andra metodförändringar gjordes vilket gör att jämförelser mellan senare års resultat och uppgifter från åren före 1999, bör göras med försiktighet. Potatisodlarna kan numera lämna uppgifter via telefonintervju eller via internet.

SCB:s objektiva skördeuppskattningar utfördes i *slåttervall* i full skala t.o.m. 1992. Av besparingsskäl genomfördes successiva förändringar av undersökningen. Under 1993 och 1994 gjordes skattningar endast för första skörden. Tidigare hade även vallåterväxten undersökts. För 1995–1997 redovisades endast uppgifter för första skörden och då bara på riksnivå. Åren 1998–2001 genomfördes inga skördeundersökningar av slåttervall. Ett ökat intresse för skörd av slåttervall gjorde att statistikinsamlingen återupptogs fr.o.m. 2002, då baserat på postenkäter i kombination med telefonintervjuer. Fr.o.m. 2008 har lantbrukarna möjlighet att lämna uppgifter via telefonintervju respektive internet.

Omfattning

För 2013 års undersökning i spannmål, trindsäd och oljeväxter uttogs genom sannolik-

hetsurval totalt 4 371 jordbruksföretag fördelade på 101 skördeområden (SKO) av rikets samtliga 106 SKO. Undantag gjordes för fem fjällbygdsområden. Med trindsäd avses baljväxter som odlas för frönas skull till mogen skörd, främst ärter och åkerbönor.

För 2013 års skördeundersökning i potatis uttogs 1 000 jordbruksföretag med odling av matpotatis respektive 192 företag med odling av stärkelsepotatis.

I undersökningen om slättervall drogs ett urval om 1 000 jordbruksföretag.

Samtliga urval drogs bland de jordbruksföretag som år 2013 brukade mer än 5 hektar åkermark.

Bearbetning

Jordbrukarna kan lämna sina skördeuppgifter på en särskild internetsida eller via telefonintervjuer utförda av SCB:s intervjuare. I undersökningen om skörd av *spannmål, trindsäd och oljeväxter* inhämtas uppgifter om bärgade kvantiteter av varje gröda och vilken vattenhalt uppgiften avser. Dessutom inhämtas uppgifter om obärgade arealer. För spannmål omräknas uppgiven kvantitet till 14,0 % vattenhalt. För trindsäd omräknas vattenhalten till 15,0 % och för oljeväxter till 9,0 %.

I undersökningen om potatisskörden inhämtas uppgifter om skördad kvantitet och obärgade arealer. Reducering av den skördade kvantiteten för små, gröna och rötskadade knölar görs med hjälp av standardtal. Innan *matpotatisen* når konsumenten orsakar t.ex. lagringsförluster ytterligare svinn som dock inte beaktas vid skördeberäkningen.

Undersökningen om skörden av *slättervall* har begränsats till att endast omfatta slättervall, första skörd samt återväxt på slättervallen. Återväxt som tillvaratagits genom bete eller rena betesvallar ingår inte. Det är alltså inbärgad skörd som skattats. Redovisning sker av hektarskörd och total första skörd, hektarskörd och total skörd av återväxt samt hektarskörd och total skörd för hela den inbärgade vallskörden. Vid flera återväxtskördar är dessa sammanslagna och redovisas som en återväxtskörd. Återväxtskörden per hektar beräknas utslagen på den totala slätter-

vallarealen, dvs. hela arealen och inte enbart den där återväxten tillvaratagits. Dessutom redovisas arealen slätter- och betesvall fördelad på slättervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall.

Uppgifterna om hektarskörd av spannmål, trindsäd, oljeväxter, potatis och slättervall avser företag vilkas totala åkerareal är mer än 5,0 hektar. Uppgifterna om totalskörd avser dock företag som är med i Lantbruksregistret. Skattningen av hektarskörd görs för skördeområden, län, produktionsområden och hela riket. Beräkningarna baseras på skördeuppgifter från ekologiskt och konventionellt odlade arealer utifrån den fördelning av odlingen som finns i landet. Eftersom den ekologiska odlingen normalt ger lägre skörd per hektar än den konventionella bör andelen ekologisk odling för respektive gröda och område tas i beaktande när skördenivåerna analyseras.

För undersökningen om skörd av spannmål, trindsäd och oljeväxter respektive potatisundersökningarna uppgick bortfallet till mellan 6 % och 8 %. Bortfallet i vallundersökningen var 11 %. Bortfallet bedöms inte leda till några systematiska fel.

Totalskördeberäkningarna utgår från erhållna hektarskördar för olika grödor vilka multipliceras med motsvarande arealer. Vid den slutliga skattningen av totalskördar används slutlig statistik om grödarealer publicerad i det Statistiska meddelandet "Jordbruksmarkens användning 2013" (JO 10 SM 1401). Dessa arealuppgifter är dock uppgivna tidigt på våren och avviker ibland från de arealer som inför hösten är aktuella för tröskning. Exempelvis har relativt stora arealer som redovisas som vårkorn, havre, blandsäd, majs och ärter skördats som grönfoder. Denna typ av avvikelser mellan uppgivna arealer och arealer avsedda för tröskning har bidragit till att skördestatistikens arealer i större eller mindre utsträckning avviker från de arealer som redovisas i arealstatistiken (se kap. 3).

I nedanstående tablå visas arealstatistikens och skördestatistikens uppgifter för olika grödor samt den procentuella skill-

naden dem emellan. Skördestatistikens arealuppgifter avser här grödarealer exklusive arealer skördade som grönfoder och är avrundade till jämna tiotal.

Skillnader mellan arealer redovisade i arealstatistiken och i skördestatistiken frånräknat arealer skördade som grönfoder, 2013

Gröda	Areal, hektar, enligt		Skillnad, %
	Arealstatistiken	Skördestatistiken exkl. grönfoder	
Höstvete	209 860	208 890	0,5
Vårvete	116 353	114 440	-1,6
Höstråg	25 127	25 020	-0,4
Höstkorn	13 701	13 580	-
Vårkorn	378 867	374 140	-1,2
Havre	200 581	195 010	-2,8
Rågvete	23 059	22 910	-0,6
Blandsäd ¹	16 943	19 150	+13,0
Majs ²	15 893	1 270	-92,0
Ärter ³	30 065	12 210	-1,3
Åkerbönor ⁴		17 460	
Höstraps	71 638	71 560	-0,1
Vårrops	50 949	50 860	-0,2
Höstrybs	319	320	+0,3
Vårrys	2 751	2 740	-0,4
Oljelin	4 839	4 840	0,0
Slättervall ⁵	1 124 505	913 720	0,0
Betesvall		154 710	
Ej utnyttjad vall		56 070	

- 1) I skördestatistiken ingår även stråsäd/baljväxtblandningar skördade som mogen gröda.
- 2) Merparten av majsarealen skördas som grönfoder.
- 3) I arealstatistiken ingår även åkerbönor m.m.
- 4) I arealstatistiken samredovisas åkerbönor med ärter m.m.
- 5) I arealstatistiken samredovisas slätter- och betesvall.

Inom skördestatistiken redovisas både arealer avsedda för tröskning och arealer skördade som grönfoder. En annan skillnad är att blandsäd i arealstatistiken avser stråsädesblandningar medan blandsäd i skördestatistiken avser stråsädesblandningar och stråsäd/baljväxtblandningar. Vidare särredovisas ärter och åkerbönor i skördestatistiken medan de samredovisas i arealstatistiken.

Normskördar

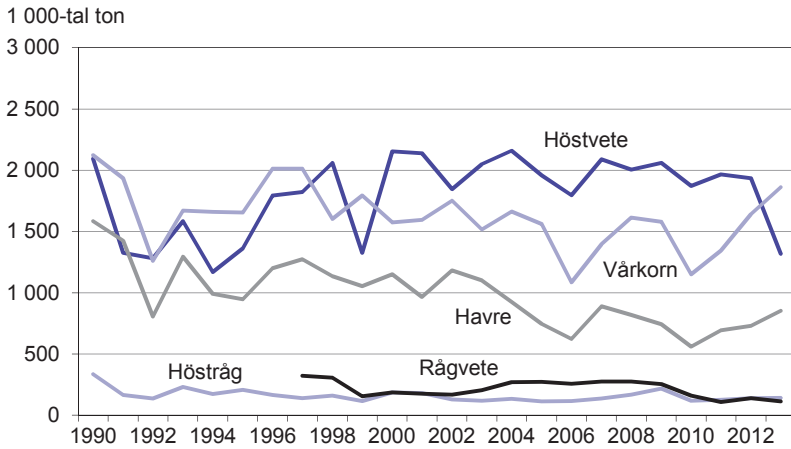
Syftet med normskördeberäkningarna är att visa den skörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser. Sedan början av 1960-talet har SCB årligen beräknat normskördar för de vanligaste spannmåls- och oljväxtgrödorna samt för potatis och sockerbeter. Från och med 2007 redovisas även normskördar för höstkorn, rågvete, blandsäd, ärter och oljelin. Normskördar redovisas för skördeområden (SKO), län, produktionsområden och hela riket. För varje område och gröda beräknas en normskörd, förutsatt att grödan odlas i nämnvärd omfattning. Uppgifterna i tabell 4.8 avser 2013 års normskördar och finns redovisade i ”Normskördar för skördeområden, län och riket 2013” (JO 15 SM 1301). Normskördarna baseras på skördeuppgifter från ekologiskt och konventionellt odlade arealer utifrån den fördelning av odlingen som finns i landet. Eftersom den ekologiska odlingen normalt ger lägre skörd per hektar än den konventionella bör andelen ekologisk odling för respektive gröda och område tas i beaktande när normskördarna analyseras. Fr.o.m. 2013 redovisas trimmade tioårsmedelvärden för konventionell skörd per hektar.

Annan publicering

Normskördar publiceras i Statistiska meddelanden serie JO. Normskördar för år 2014 finns redovisade i JO 15 SM 1401. Slutliga resultat från skördeundersökningarna rörande hektar- och totalskördar redovisas i Statistiska meddelanden serie JO, senast JO 16 SM 1401. I denna redovisning ingår också uppgifter om areal respektive skörd för ettåriga grönfoderväxter samt obärgade arealer. Skördestatistiken för 2013 och för tidigare år finns även tillgänglig i Jordbruksverkets respektive SCB:s statistikdatabaser. För en del av grödorna finns tidsserier med skördestatistik fr.o.m. år 1913. Publikationerna nås via SCB:s webbplats (www.scb.se) respektive Jordbruksverkets webbplats (www.jordbruksverket.se).

Figur 4A
Totalskördar av spannmål 1990–2013, 1 000-tal ton

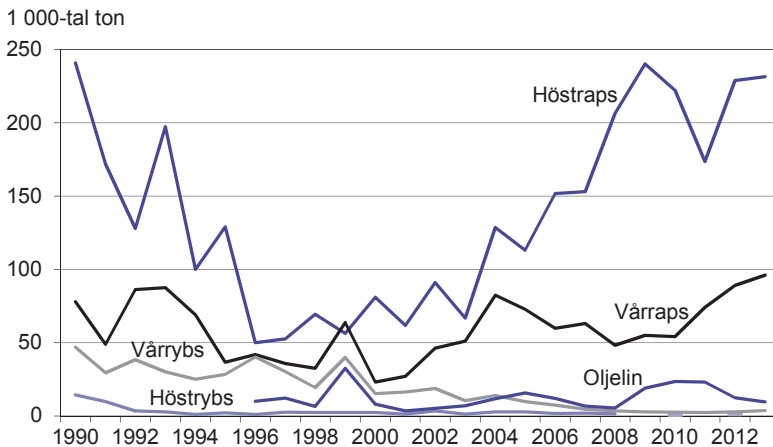
Total production of cereals

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Figur 4B
Totalskördar av oljeväxter 1990–2013, 1 000-tal ton

Total production of oilseed crops

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.1
Spannmål 2013. Hektarskörd, kg/ha¹
Cereals. Yield per hectare

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Höst- korn	Vår- korn	Havre	Råg- vete	Bland- säd
<i>Län</i>								
Stockholms	3 460	4 180	4 140	3 640
Uppsala	3 040	4 290	4 330	3 600	..	3 310
Södermanlands	4 080	4 480	4 570	3 760	3 340	..
Östergötlands	6 140	5 090	5 320	5 590	5 240	4 420	5 040	3 710
Jönköpings	–	4 020	3 900	..	3 370
Kronobergs	..	4 160	4 040	3 870
Kalmar	6 900	4 320	..	5 920	4 630	4 420	4 960	..
Gotlands	5 540	4 470	..	4 940	4 650	3 940	4 820	..
Blekinge	6 640	6 020	4 780	4 300
Skåne	7 560	5 840	6 630	6 620	6 240	6 000	5 550	..
Hallands	6 580	5 350	5 530	5 040	5 940	..
Västra Götalands	5 820	4 640	4 550	5 150	5 050	4 580	4 670	4 160
Värmlands	4 570	4 090	3 780	3 430
Örebro	5 350	5 350	5 090	4 500
Västmanlands	3 750	4 790	4 930	4 480
Dalarnas	..	3 270	..	–	3 860	3 470
Gävleborgs	..	4 150	..	–	3 530	3 220
Västernorrlands	–	–	2 770
Jämtlands	–	2 930	..	–	..
Västerbottens	–	–	3 180
Norrbottens	–	–	..	–	2 910	2 960	–	..
<i>Produktionsområden</i>								
Gss	7 740	5 840	7 030	6 790	6 380	6 110	5 980	..
Gmb	6 770	4 840	5 820	5 590	5 200	4 470	5 010	3 770
Gns	6 060	4 930	4 980	5 400	5 340	4 750	4 960	4 420
Ss	3 860	4 600	2 720	..	4 530	4 160	3 690	3 280
Gsk	5 770	4 300	5 200	..	4 290	3 830	4 380	3 630
Ssk	4 110	3 790	3 980	3 520
Nn	..	4 290	3 300	2 830
Nö	–	–	3 090	2 940
<i>Hela riket</i>								
2013	6 310	4 800	5 680	5 750	4 980	4 370	4 880	3 740
2012	6 820	4 290	6 360	6 600	4 560	3 820	5 920	2 980
2010	5 660	4 070	4 870	4 640	3 930	3 530	4 420	2 990
2005	6 630	4 910	5 270	5 800	4 260	3 870	5 420	3 450
2000	6 030	5 040	5 370	5 030	3 920	3 910	4 550	3 430
1990	6 480	5 160	4 700	.. ²	4 490	4 260	.. ²	.. ²

1) Före årgång 2005 av Jordbruksstatistisk årsbok avsåg redovisade uppgifter 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

2) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.2
Spannmål 2013. Totalskördar, ton¹
Cereals. Total production

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Höst- korn	Vår- korn	Havre	Råg- vete	Bland- säd
<i>Län</i>								
Stockholms	19 900	15 400	46 700	18 700
Uppsala	26 200	70 500	176 500	38 300	..	6 200
Södermanlands	41 000	39 800	83 100	47 000	4 100	..
Östergötlands	201 200	56 200	16 800	6 200	128 700	50 100	19 100	8 100
Jönköpings	–	25 300	21 000	..	3 900
Kronobergs	..	3 800	10 500	11 000
Kalmar	74 000	6 600	..	15 000	43 200	12 400	17 300	..
Gotlands	35 000	19 200	..	14 600	66 900	5 300	11 500	..
Blekinge	20 100	6 800	15 900	3 000
Skåne	638 100	61 300	94 900	32 500	494 000	60 200	24 300	..
Hallands	20 400	39 800	125 700	42 700	8 400	..
Västra Götalands	174 500	95 000	16 200	5 200	292 500	339 600	14 000	30 100
Värmlands	7 400	12 500	43 100	27 400
Örebro	28 500	50 200	92 600	68 200
Västmanlands	16 600	51 200	94 900	78 800
Dalarnas	..	7 800	..	–	30 100	14 700
Gävleborgs	..	5 300	..	–	33 600	10 400
Västernorrlands	–	–	8 600
Jämtlands	–	6 700	..	–	..
Västerbottens	–	–	26 600
Norrbottnens	–	–	..	–	10 600	900	–	..
<i>Produktionsområden</i>								
Gss	523 900	81 700	47 400	21 100	454 800	76 500	15 400	..
Gmb	234 800	40 100	50 700	40 300	228 600	21 200	37 900	3 100
Gns	351 600	128 800	30 900	10 500	360 900	320 000	26 300	29 600
Ss	133 900	232 900	5 000	..	512 900	262 600	11 200	14 300
Gsk	55 800	36 400	5 700	..	146 100	111 100	15 300	19 700
Ssk	15 400	21 100	70 000	51 300
Nn	..	5 100	48 000	7 500
Nö	–	–	37 400	2 800
<i>Hela riket</i>								
2013	1 319 000	549 600	142 000	78 100	1 862 000	851 500	111 700	71 300
2012	1 933 800	355 500	139 900	60 300	1 641 400	731 200	140 400	53 400
2010	1 873 100	269 900	117 600	81 200	1 151 100	559 300	158 700	68 600
2005	1 957 000	289 800	112 300	31 000	1 561 900	746 300	271 500	80 800
2000	2 129 400	242 500	185 100	60 000	1 555 400	1 137 700	185 100	109 000
1990	2 070 400	146 400	330 800	.. ²	2 097 900 ³	1 565 800	.. ²	.. ²

1) Före årgång 2005 av Jordbruksstatistisk årsbok avsåg redovisade uppgifter 15,0 % vattenhalt. De nu redovisade uppgifterna har omräknats till 14,0 % vattenhalt.

2) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

3) Avser höst- och vårkorn.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.3**Majs, ärter och åkerbönor 2013. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton¹***Grain maize, peas and field beans. Yield per hectare and total production*

Område	Majs		Ärter		Åkerbönor	
	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton
<i>Län</i>						
Stockholms	–	–
Uppsala	–	–	2 800	6 700
Södermanlands	–	–	3 010	2 100
Östergötlands	–	–	3 880	8 500	3 500	13 600
Jönköpings	–	–
<i>Kronobergs</i>						
Kalmar	3 580	2 500
Gotlands	3 850	4 900
Blekinge
Skåne	5 760	6 400	3 600	4 800
<i>Hallands</i>						
Västra Götalands	–	–	3 350	4 700	3 560	27 900
Värmlands	–	–
Örebro	–	–	3 530	2 500
Västmanlands	3 190	3 200
<i>Dalarnas</i>						
Gävleborgs	–	–
Västernorrlands	–	–	–	–	–	–
Jämtlands	–	–	–	–
Västerbottens	–	–	–	–
Norrbottens	–	–	–	–
<i>Produktionsområden</i>						
Gss	5 930	6 700	3 930	5 800
Gmb	3 780	7 900
Gns	–	–	3 730	11 700	3 580	37 800
Ss	–	–	2 960	16 700	3 160	9 100
Gsk	3 170	1 100	3 150	4 100
Ssk	–	–	2 890	1 800
Nn	–	–	–	–
Nö	–	–
<i>Hela riket</i>						
2013	5 990	7 400	3 340	40 800	3 510	61 300
2012	6 290	14 600	2 730	35 100	3 240	58 200
2010	5 610	7 300	2 390	54 000	2 380	31 100
2005	.. ²	.. ²	2 710	65 400	2 320	14 900
2000	.. ²	.. ²	2 660	67 400	.. ³	.. ³
1990	.. ²	.. ²	.. ⁴	.. ⁴	.. ³	.. ³

1) Vid 14,0 % vattenhalt för majs och vid 15,0 % vattenhalt för ärter och åkerbönor.

2) 2007 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

3) 2004 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

4) 1996 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.4
Oljev växter 2013. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton¹
Oilseed crops. Yield per hectare and total production

Område	Höstraps		Våraps		Höstrybs		Vårrys		Oljelin	
	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton
<i>Län</i>										
Stockholms	1 570	6 400
Uppsala	1 730	19 900
Söderman- lands	2 240	2 200	1 650	10 000
Östergöt- lands	2 650	15 400	1 990	13 400	2 040	6 200
Jönköpings	—	—	—	—
Kronobergs	—	—	—	—
Kalmar	3 730	15 100	—	—
Gotlands	2 890	13 200	2 100	3 300
Blekinge	3 360	3 500	—	—	—	—	—	—
Skåne	3 480	159 400	2 450	3 600
Hallands	2 590	4 800	2 190	3 500	—	—	—	—
V:a Göta- lands	2 330	12 000	2 050	15 100
Värmlands	1 880	3 300	—	—	—	—
Örebro	2 090	5 700	—	—
Västman- lands	1 950	9 700
Dalarnas	—	—	1 460	1 000	—	—
Gävleborgs
Västernorr- lands	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—
Väster- bottens	—	—	—	—
Norrbottns	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>										
Gss	3 480	120 700	2 330	4 900
Gmb	3 390	70 000	2 210	5 000
Gns	2 510	25 400	2 080	25 100	2 020	6 800
Ss	1 910	5 500	1 760	53 900	1 140	1 100	1 910	2 000
Gsk	2 860	8 100	1 790	3 900
Ssk	1 970	2 900	1 430	1 300
Nn	—	—
Nö	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>										
2013	3 230	231 400	1 890	96 100	1 370	3 700	1 990	9 600
2012	3 700	228 800	1 960	89 000	1 650	1 300	1 370	2 800	1 410	12 400
2010	3 090	222 100	1 520	54 100	1 840	900	1 130	2 500	1 250	23 600
2005	3 230	113 100	1 890	72 700	1 880	2 700	1 370	9 700	1 600	15 700
2000	3 250	80 900	2 010	23 100	1 750	2 400	1 550	15 100	770	7 900
1990	2 910	240 800	1 820	77 960	1 770	14 440	1 590	46 910	.. ²	.. ²

1) Vid 9,0 % vattenhalt.

2) 1995 är första året som grödan ingår i skördestatistiken.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.5
Slättervall. Första skörd, återväxt samt totalt inbärgad vallskörd 2013.
Areal, hektarskörd och totalskörd

Temporary grasses. First cut, regrowth and total production.

Crop area, yield per hectare and total production

Område	Antal före-tag	1:a skörd			Återväxt		Inbärgad vallskörd	
		Areal,	Totalt inbärgad skörd,	Inbärgad skörd,	Totalt inbärgad skörd,	Inbärgad återväxt,	Totalt inbärgad,	
		hektar ¹	ton ²	kg/ha ²	ton ^{2,3}	kg/ha ^{2,3}	ton ²	kg/ha ²
<i>Län</i>								
Stockholms	28	25 570	82 600	3 230	105 100	4 110
Uppsala	26	40 730	119 000	2 920	178 600	4 390
Södermanlands	34	33 190	111 200	3 350	53 800	1 620	165 100	4 970
Östergötlands	51	61 320	166 300	2 710	123 000	2 010	289 400	4 720
Jönköpings	50	59 660	202 500	3 390	152 400	2 550	354 800	5 950
Kronobergs	26	32 050	90 600	2 830	79 900	2 490	170 500	5 320
Kalmar	38	66 110	243 300	3 680	140 600	2 130	383 900	5 810
Gotlands	24	33 790	113 600	3 360	62 500	1 850	176 100	5 210
Blekinge	20	12 000	45 800	3 820	21 300	1 770	67 100	5 590
Skåne	80	84 340	286 700	3 400	227 300	2 690	514 000	6 090
Hallands	35	42 540	113 900	2 680	126 700	2 980	240 600	5 650
Västra Götalands	111	141 490	419 500	2 960	326 400	2 310	745 900	5 270
Värmlands	42	51 410	144 700	2 810	46 400	900	191 200	3 720
Örebro	26	27 470	81 900	2 980	123 500	4 500
Västmanlands	17
Dalarnas	28	27 930	75 400	2 700	101 800	3 650
Gävleborgs	28	36 000	130 900	3 640	47 800	1 330	178 700	4 960
Västernorrlands	28	31 430	108 300	3 450	29 400	930	137 700	4 380
Jämtlands	16
Västerbottens	45	42 080	116 500	2 770	40 600	970	157 100	3 730
Norrbottens	10
<i>Produktionsområden</i>								
Gss	51	42 310	144 300	3 410	156 800	3 710	301 100	7 120
Gmb	88	106 120	399 500	3 760	252 400	2 380	651 800	6 140
Gns	74	94 740	285 700	3 020	239 200	2 520	524 800	5 540
Ss	137	154 750	474 100	3 060	214 700	1 390	688 800	4 450
Gsk	204	272 770	802 100	2 940	579 700	2 130	1 381 700	5 070
Ssk	74	81 720	239 600	2 930	82 500	1 010	322 100	3 940
Nn	75	95 580	318 300	3 330	104 900	1 100	423 200	4 430
Nö	60	66 150	183 200	2 770	65 200	980	248 300	3 750
<i>Hela riket</i>								
2013	763	913 720	2 847 500	3 120	1 685 000	1 840	4 532 500	4 960
2012	752	893 040	3 125 300	3 500	1 626 200	1 820	4 751 500	5 320
2010	751	894 470	3 082 800	3 450	1 948 800	2 180	5 031 600	5 620
2005	791	803 920	2 674 400	3 330	1 220 900	1 520	3 895 400	4 840
2004	800	754 870	2 481 300	3 290	1 302 900	1 730	3 784 200	5 010
1990 ^{4,5}	2 936	703 700	3 296 200	4 720	1 922 900	2 770	5 219 000	7 490

1) Slättervallarealen har beräknats genom att i vallundersökningen skatta andelen slättervall, betesvall respektive ej utnyttjad vall. Dessa andelar har därefter applicerats på den totala vallarealen enligt Jordbruksverkets slutliga grödatarealer JO 10 SM 1401.

2) Torrsubstanshalt 83,5 % (hövik). Vattenhalt 16,5 %.

3) Återväxtskörden per hektar har beräknats utslagen på den totala slättervallarealen, dvs. hela arealen och ej enbart den där återväxten tillvaratagits.

4) För återväxt och inbärgad vallskörd inkluderas även återväxt som tillvaratagits genom bete.

5) SCB:s objektiva skördeuppskattning utfördes i slättervall fram t.o.m. 1992 i full skala.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.6

Potatis och sockerbetor 2013. Hektarskörd, kg/ha och total skörd, ton*Potatoes and sugar beet. Yield per hectare and total production*

Område	Matpotatis ¹		Potatis för stärkelse		Sockerbetor ²	
	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton	Hektar- skörd, kg/ha	Total skörd, ton
<i>Län</i>						
Stockholms	–	–
Uppsala	–	–
Södermanlands
Östergötlands	35 490	60 100	–	–
Jönköpings	–	–	–	–
Kronobergs	–	–
Kalmar	31 320	14 000	42 270	27 800	74 200	11 200
Gotlands	29 630	25 900	–	–
Blekinge	40 140	71 400	65 100	44 700
Skåne	31 960	214 000	42 630	151 500	64 200	2 213 600
Hallands	35 940	67 700	65 000	55 500
Västra Götalands	32 040	77 400
Värmlands	28 950	10 900	–	–
Örebro	28 290	13 200	–	–	–	–
Västmanlands	–	–	–	–
Dalarnas	30 520	28 900	–	–	–	–
Gävleborgs	18 940	4 100	–	–	–	–
Västernorrlands	–	–	–	–
Jämtlands	–	–	–	–
Västerbottens	20 880	6 700	–	–	–	–
Norrbottens	19 960	10 500	–	–	–	–
<i>Produktionsområden</i>						
Gss	35 040	176 000
Gmb	30 010	137 400	41 960	206 500
Gns	33 990	126 800
Ss	27 090	28 700
Gsk	25 940	21 200
Ssk	26 120	20 600	–	–	–	–
Nn	25 580	24 400	–	–	–	–
Nö	20 160	17 400	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
2013	30 980	551 700	41 930	254 400	64 200	2 326 200
2012	29 370	549 400	42 540	256 000	59 300	2 314 200
2010	27 360	542 900	37 140	273 400	52 100	1 976 200
2005	28 200	622 700	38 770	324 600	48 400	2 381 200
2000	26 720	654 400	38 700	325 700	46 900	2 602 200
1990	33 060	834 200	40 090 ³	351 900 ³	55 800	2 775 500

1) Metodförändringar gör att jämförbarheten mellan resultat fr.o.m. 1999 och tidigare års resultat försämrats.

2) Uppgifter fr.o.m. 1995 avser avräknad betmängd. Tidigare år avses bärgad skörd. Detta innebär att jämförbarhet mellan åren försämrats.

3) Uppgifterna för 1990 avser även potatis till råsprit.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken samt Nordic Sugar.

Tabell 4.7
Stärkelse- och sockerhalt i potatis respektive sockerbetor 1990–2013, procent*Content of starch in potatoes and content of sugar in sugar beet*

År	Medel- stärkelse- halt, %	Socket- halt, %
2013	20,1	17,6
2012	20,3	17,1
2010	19,4	17,1
2005	20,0	18,4
2000	19,5	17,6
1990	18,4	17,6

Källa: Lyckeby Stärkelsen och Nordic Sugar.

Tabell 4.8
Normskördar 2013, kg/ha
Standard yields per hectare

Område	Spannmål ¹					
	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Höst- korn ²	Vår- korn	Havre
<i>Län</i>						
Stockholms	4 932	3 615	3 753	..	3 656	3 290
Uppsala	5 682	4 074	4 997	..	4 220	3 798
Södermanlands	5 292	4 093	4 358	..	3 930	3 701
Östergötlands	6 279	4 136	6 116	5 553	4 710	4 131
Jönköpings	5 189	3 255	3 600
Kronobergs	4 566	3 154	3 707
Kalmar	6 036	4 284	4 087	4 853	3 585	3 320
Gotlands	5 149	4 578	3 810	4 508	3 950	3 437
Blekinge	6 278	5 322	4 063	..	4 147	3 713
Skåne	7 484	5 123	6 709	6 324	5 450	4 813
Hallands	6 344	4 741	4 317	..	4 798	4 458
Västra Götalands	5 687	3 289	4 851	5 635	4 396	4 058
Värmlands	4 829	4 060	5 476	..	3 539	3 069
Örebro	5 628	4 758	4 992	..	4 371	4 268
Västmanlands	5 279	3 807	4 131	..	4 182	3 966
Dalarnas	4 372	3 078	3 093	3 047
Gävleborgs	3 765	2 546	2 403
Västernorrlands	2 129	1 481
Jämtlands	2 832	2 976
Västerbottens	2 401	1 722
Norrbottens	2 192	2 530
<i>Produktionsområden</i>						
Gss	7 629	5 196	6 883	6 563	5 551	4 975
Gmb	6 304	4 405	6 181	4 996	4 395	3 837
Gns	6 034	3 607	5 491	6 054	4 699	4 314
Ss	5 394	4 195	4 773	..	4 150	3 845
Gsk	5 444	3 627	4 453	5 640	3 630	3 510
Ssk	5 032	3 238	4 220	..	2 983	2 945
Nn	2 628	2 312
Nö	2 336	2 002
<i>Hela riket</i>						
2013	6 238	4 097	5 798	5 470	4 306	3 901
2012	6 225	4 228	5 701	5 387	4 298	3 949
2010	6 268	4 585	5 711	5 460	4 320	4 016
2005	6 196	5 282	5 567	..	4 248	3 880
2000	6 371	5 000	5 143	..	4 089	3 615
1990	5 750	4 861	4 146	..	3 866	3 821

1) Vattenhalt: Spannmål 14,0 %. Även tidigare års rikssiffror, som i tidigare sammanhang redovisats vid 15,0 % avser nu 14,0 %.

2) 2009 var första året som normskörd för höstkorn varit möjlig att beräkna enligt regressionsmodellen.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Skördestatistiken.

Tabell 4.8 (forts.)

Område	Oljevaxter ³				Mat- pota- tis ^{4,5}	Potatis för stjär- kelse ⁵	Socker- betor
	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs			
<i>Län</i>							
Stockholms	2 491	1 890
Uppsala	2 768	2 086	2 080	1 500	17 519
Södermanlands	2 887	2 068	..	1 437
Östergötlands	3 353	1 830	..	1 366	34 934
Jönköpings	3 217	26 683
Kronobergs	25 196
Kalmar	3 737	1 896	29 720	38 753	53 333
Gotlands	3 256	1 856	..	1 487	31 283	..	44 275
Blekinge	3 926	2 050	24 838	34 521	56 075
Skåne	3 950	1 839	34 418	37 584	57 825
Hallands	3 510	2 072	32 385	..	55 288
Västra Götalands	3 111	1 836	..	1 418	31 455
Värmlands	..	1 822	..	1 046	24 302
Örebro	2 510	2 103	..	1 724	29 797
Västmanlands	..	1 917	25 143
Dalarnas	1 459	26 474
Gävleborgs	1 185	18 585
Västernorrlands	16 446
Jämtlands	17 137
Västerbottens	16 967
Norrbottnens	17 243
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	3 996	1 853	33 859	39 302	55 554
Gmb	3 676	1 853	..	1 479	32 585	36 898	54 192
Gns	3 255	1 823	..	1 413	34 166
Ss	2 785	2 021	1 843	1 224	27 284
Gsk	3 330	1 926	..	1 190	25 489	36 771	47 824
Ssk	2 671	1 823	..	1 349	23 073
Nn	22 601
Nö	17 047
<i>Hela riket</i>							
2013	3 592	1 928	1 902	1 266	30 784	36 797	57 657
2012	3 551	1 983	1 932	1 308	30 533	36 338	55 781
2010	3 423	2 144	1 811	1 428	29 374	37 020	52 920
2005	2 887	2 141	1 496	1 596	31 536	38 426	46 389
2000	2 609	1 720	1 471	1 451	35 146	40 401	46 300
1990	3 050	1 972	2 021	1 761	29 194	36 045	44 843

3) Vattenhalt: Oljevaxter 9,0 %.

4) Avser endast den konsumtionsdugliga delen.

5) För åren 2000–2006 finns viss inverkan från ett tidigare metodbyte vilket medfört att normskördenivåerna är något högre än motsvarande hektarskördar från den ordinarie skördestatistiken enligt den nya metoden. Fr.o.m. 2007 har beräkningen av normskörden anpassats till att gälla den nu använda metodens skördenivå.